

?La roda hidràulica de cal Domingo Andreu (1988)

A la foto observem les autoritats municipals el dia de la inauguració de la roda al Guix el 21 de febrer del 1988, dins els actes de la festa de la Llum. D'esquerra a dreta: Jordi Rodó, Simeó Selga, Santiago Morros Llobet, que més endavant va cobrir la roda amb una capa de polièster, Ramon Roqueta (exalcalde i pregoner de la Llum 1988), Juli Sanclimens i Jaume Soldevila, entre d'altres.

Foto: Arxiu Jaume Soldevila

La roda hidràulica és de finals del segle XIX com demostra la gran quantitat de cargols de ferro que porta. El director de l'Arxiu Comarcal del Bages, Marc Torras, va publicar a la revista *Dovella* núm. 130, el 2021, un article on remarcava que la roda havia quedat al descobert arran de

l'enderroc de la fusteria Andreu i explicava que, «alimentada amb aigua d'un ramal de la Séquia, a inicis del segle XX havia servit per moure la maquinària del taller». L'arquitecte tècnic Jaume Soldevila Ribera té interès a aclarir com va anar que la roda es quedés a Manresa: El 1987, quan l'empresa Excavacions Vilà va començar l'enderroc al solar on hi havia hagut la fusteria Andreu, entremig de dues parets, els va sortir l'esmentada roda. A l'època, Soldevila era tinent d'alcalde d'Obres i Urbanisme de l'Ajuntament: «vaig entrevistar-me amb Lluís Vilà, propietari de l'empresa de l'enderroc, amb qui tenia bona amistat. Em va comentar que la roda ja l'havia emparaulat i tractat el preu, per portar-la a Capellades». Soldevila precisa que li vaig proposar «que la roda es quedés a Manresa, i ell com a bon manresà, em va respondre: "si te l'emportes, jo la dono a la ciutat"». Així ho van fer.

L'alcalde de l'època, Juli Sanclimens, conjuntament amb Jaume Soldevila i Josep Alabern, gerent d'Aigües de Manresa, van posar fil a l'agulla per col·locar-la a la barriada del Guix, «davant del Palau Firal», com a monument al costat d'un ramal de la Sèquia. Un cop repassada i restaurada, el dia del seu trasllat es va mobilitzar la guàrdia urbana motoritzada per acompanyar un camió amb la roda posada horitzontal sobre la caixa. Soldevila recorda que «sortia per cada costat un sector circular de la roda», durant tot el recorregut, que es va iniciar des de ca l'Andreu a la carretera de Cardona, passant per San Domènec, la carretera de Vic, amb la pujada Roja fins a arribar al lloc de la instal·lació. En realitat, la van situar al costat de la fàbrica del Guix, per iniciativa d'Aigües de Manresa. Josep Morros, fill del propietari de la fàbrica, precisa que es va col·locar a tocar de la tanca, just al punt de la sortida del canal de la Séquia. Més tard, es va reubicar uns metres més enllà com a part d'un parterre de la carretera. Per estètica, la roda es va muntar al revés del sentit de l'aigua. El fet d'estar a la intempèrie ha anat produint un desgast de la fusta original. L'any 2005 es va col·locar al costat de Can Font, on hi ha el Centre de l'Aigua, on es pot veure actualment.